

149 . Fulgeriș | Comuna: Pâncești | Județ: Bacău | Punct: Dealul Fulgeriș - La Trei Cireși | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 24221.02

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, La Tène

Tipuri sit: descoperire izolată

Categorii sit: Domestic

Autori: Lăcrămioara Elena Istina

Instituții: Complexul Muzeal "Iulian Antonescu", Bacău

Raport

Cea de-a șasea campanie arheologică din situl cucutenian de la Fulgeriș s-a desfășurat în perioada 14.07-02.08.2008. Satul este amplasat în sud-estul județului Bacău, în stânga Siretului, în comuna Pâncești.

Finanțarea cercetărilor a fost asigurată de către Consiliul Județean Bacău. Forța de muncă a fost asigurată cu săteni din satul Fulgeriș, angajați cu contract de prestări de servicii, precum și cu o parte din studenții din anul I ai Universității din Bacău, Facultatea de Litere, Secția de Istorie, care și-au desfășurat practica de specialitate în această perioadă a cercetărilor.

Autoritățile locale din comuna Pâncești ne-au ieșit și în această campanie în întâmpinare, asigurându-ne găzduirea într-o școală din administrația acesteia, și anume școala din localitatea Chilia Benei, com. Pâncești I.

În cele șase campanii arheologice întreprinse în situl de la Fulgeriș (2003-2008) a fost cercetată o suprafață de 350 m² din suprafața de cca. 1 ha pe care se întinde așezarea cucuteniană. În perimetrul cercetat au fost surprinse un număr de cinci locuințe cucuteniene și 36 de gropi, majoritatea aparținând culturii Cucuteni, dar și din epoca geto-dacă. Astfel, obiectivele cercetării arheologice din acest sit sunt în continuare cercetarea integrală a așezării cucuteniene, urmărindu-se salvarea și studierea a ceea ce a mai rămas din acest sit în urma degradărilor antropice și naturale survenite până în acest moment.

Cercetările din această campanie, deși limitate drastic financiar, au urmărit cercetarea în continuare a locuinței cucuteniene L4, surprinsă prin secțiunea SVI din 2005, alături de care a fost amplasată o altă secțiune SVIII în 2007, în care a fost descoperită vatra unui cuptor, probabil de ars ceramică datorită abundenței ceramicii descoperită în preajma acesteia, majoritatea fragmentelor prezentând ardere secundară.

În această campanie a fost trasată o singură secțiune arheologică, fapt datorat fondurilor insuficiente, deși speranțele noastre s-ar fi îndreptat spre deschiderea unei case paralele cu secțiunea S IX cercetată în 2007, în care ar fi trebuit să urmărim cercetarea locuinței L5, deosebită față de celelalte locuințe cucuteniene surprinse până în prezent prin stratul abundent de ceramică spartă pe loc, numărul mare de artefacte (unelte din piatră, os, topor din aramă, statuete și fragmente de statuete antropomorfe, între care două fragmente masculine etc.). Însă cercetarea acesteia ar fi presupus fonduri mai consistente, mai ales ca terenul este în proprietate privată, folosit în scopuri agricole, ceea ce impune obligatoriu existența unor fonduri pentru despăgubirea proprietarilor terenului cercetat.

Astfel, a fost trasată SX (dimensiuni 10 x 2 m, orientată NE-SV), amplasată paralel cu SVIII din 2007, cu un martor de 50 cm, cu mențiunea că în această campanie a fost cercetat și martorul dintre aceste secțiuni. SX este amplasată pe proprietatea soților Fodor V. Floarea și Fodor D. Vasile, nr. titlu 187523/25.03.2003, tarla (solă) 94, parcelă 2051/18.

Prin trasarea acestei secțiuni s-a urmărit continuarea cercetării locuinței L4, resturile acesteia fiind

surprinse între m. 3,80-10. Această locuință, ca de altfel și celelalte descoperite în acest sit, este fără podea, delimitarea acestora făcându-se după resturile de la pereții de lut descoperiți în cursul cercetărilor. Între aceste resturi rămase de la pereții de lut ars s-au descoperit numeroase fragmente ceramice, fragmente de la linguri și polonice de lut, statuete și fragmente de statuete antropomorfe, figurine zoomorfe, fragmente de topoare din piatră, neperforate, unelte și așchii din silex, resturi osteologice etc.

În cadrul S X a fost descoperită groapa Gr. 36, surprinsă în C. 1a-b (de la 0 la 0,70 m profil sud-estic și de la 0 la 1,80 m în profilul sud-vestic), care s-a adâncit până la -1,30 m. Pământul de umplutură al acestei gropi este afânat, de culoare negricioasă, cu cenușă în compoziție. Artefactele descoperite în umplutura gropii aparțin culturii Cucuteni, dar și epocii geto-dace (fragment de la un kantharos, fragment de la o strachină lucrată la roată, greutate de lut etc.) ceea ce ne-a determinat să atribuim această groapă epocii geto-dace, atât după material, cât și după formă. De asemenea, în umplutura gropii a fost descoperit și un fragment de la o vatră, compact (0,21 x 0,17 m, h = 0,05 m), spărturile mozaicale nefiind desprinse, fragment care a fost surprins în umplutura gropii în poziție oblică, parcă „aruncat” în timpul acoperirii gropii.

Materialul arheologic descoperit în cadrul SX, locuința L4, precum și în stratul arheologic, este în general caracteristic culturii Cucuteni și se înscrie în cadrul descoperirilor din anii precedenți: vase, fragmente ceramice, unelte și arme din piatră și silex, plastică antropomorfă, figurine zoomorfe, unelte din os etc. Menționăm că materialul este în curs de prelucrare și restaurare² la CMIA Bacău, și de aceea rezultatele sunt prezentate parțial în cadrul acestui raport.

Între aceste descoperiri se remarcă o figurină zoomorfă, care este modelată din lut ars, pastă semifină, de culoare cărămiziu deschis, cu urme de culoare brună rezultate în urma unor arderi secundare, prezentând pe corp mai multe împunsături (H = 3,7 cm, L = 4,7 cm). În momentul descoperirii asocierea acestei piese ne-a trimis către piesa descoperită la Poduri-Dealul Ghindaru, jud. Bacău, ce a fost atribuită de către autorul cercetărilor, dr. D. Monah, ca fiind un cerb, împunsăturile de pe corp fiind considerate petele albe ale acestui animal, datată în Precucuteni III3. Ulterior, am constatat că de fapt modelarea piesei nu prea este în concordanță cu cea descoperită la Poduri și ne-am gândit că nu este obligatoriu ca această figurină să reprezinte același animal și în cazul descoperirii noastre. Astfel, consultând și pe distinsul arheozoolog S. Haimovici⁴, acesta ne-a sugerat că ar fi vorba de un carnivor, și anume un câine sau un lup, deoarece prezintă picioare relativ lungi și capul mai lung, neexcluzând nici dumnealui că ar fi vorba de o reprezentare a unei ovicaprine. Putem considera că figurina zoomorfă descoperită în această campanie în situl de la Fulgeriș reprezintă o piesă de o importanță deosebită, mai ales că piese de acest fel sunt rare, arta modelării cucutenienilor spunându-și și în acest caz cuvântul.

Unele artefacte descoperite în situl cucutenian de la Fulgeriș-La 3 cireși/Dealul Fulgeriș, com. Pâncești, jud. Bacău au făcut obiectul unor expoziții temporare, cum ar fi: Cucuteni – un univers mereu inedit (Bacău, 2006), Situl cucutenian de la Fulgeriș „La 3 cireși”/ Dealul Fulgeriș (campaniile 2003-2007) (Bacău, 2007); Cultura Cucuteni de la săpătură la expunere. Șantierul arheologic Fulgeriș (Tulcea, 2008); Steinzeitkunst. Frühe Kulturen aus Rumänien (Olten, Elveția, 2008).

Prin campaniile ce urmează să le întreprindem în următorii ani urmărim, în primul rând, cercetarea exhaustivă a sitului în cel mai scurt timp, fapt cerut de necesitatea recuperării rămășițelor rămase in situ ce mai pot fi salvate de la degradarea antropică și naturală anuală ce survin asupra Dealului Fulgeriș.

Informații suplimentare online

[Raportul 4150 din cronică.cimec.ro](http://raportul4150.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.mapserver.cimec.ro)
